

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Ленин пр.17йорт, Актаныш ав.,423740

Тел.(85552)3-44-22,факс(85552)3-44-14,E-mail:mail.Aktanish@tatar.ru,www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
0 9. 0 4. 2020

КАРАР
№ ПР-68

Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты
байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга
муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, шулай ук
Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы
территориясендә файдалы казылмалар чыгаруга бәйле
булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә тикшерүләр
уздыруның административ регламентын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль закон, 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы «Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль закон нигезендә, Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, шулай ук Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территорииясендә файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә (кушымта) тикшерүләр уздыруның административ регламентын расларга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмати рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендә <http://aktanysh.tatarstan.ru> адресы буенча районның рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

3. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Актаныш муниципаль районының милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы рәисе Л.П.Галиуллинага йөкләргә.

Житәкче

И.И.Габдулхаев

Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгаргандың жири асты байлыкларыннан файдалануға һәм аларны саклауга муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда, шулай ук Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә файдалы казылмалар чыгаруға бәйле булмаган жири асты корылмаларын төзегендә тикшеру уздыруның административ регламенты

Муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда тикшерүләр уздыруның административ регламенты «Жири асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Татарстан Республикасы Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контролъне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294 номерлы Федераль закон, «Бу документлар һәм (яисә) мәгълүмат булган оешмалар карамагында булган дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә жирле үзидарә органнарына ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда муниципаль контроль органнары тарафыннан түләүсез нигездә, шул исәптән электрон рәвештә, документлар һәм (яисә) мәгълүмат соратып алу турында»; Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 18 апрелендәге 323 номерлы каары белән, «Дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда тикшерүләр уздырганда шул документлар һәм (яисә) мәгълүмат булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә оешмалардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында сорала торган һәм алына торган документлар исемлеген раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724 номерлы күрсәтмәсе; Актаныш муниципаль районы муниципаль берәмлеке Уставы һәм башка норматив хокукий актлар белән.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгаргандың жири асты байлыкларыннан файдалануға һәм аларны саклауга, шулай ук оештыру-хокукий милек рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә юридик затлар тарафыннан файдалы казылмалар чыгаруға бәйле булмаган жири асты корылмаларын төзегендә, индивидуаль эшкуарлар, шулай ук физик затлар тарафыннан муниципаль контроль гамәлгә ашырылганда (алга таба - административ регламент) тикшерүләр уздыруның әлеге административ регламенты Татарстан Республикасы "Актаныш муниципаль районы"

1.2. Муниципаль контроль объекты булып, ведомствога карамастан һәм милек рәвешенә бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек чикләрендә булган барлык жири асты байлыклары, шул исәптән федераль милектә һәм Татарстан Республикасы милкендә булган жиirlәр тора.

1.3. Муниципаль контроль Россия Федерациисе Жир кодексы, «Россия Федерациисенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контролне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациисенең, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләре һәм әлеге административ регламентта каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.4. Татарстан Республикасы «Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территорииясендә муниципаль контролне Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы мәлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасының муниципаль казна учреждениесе гамәлгә ашыра.

1.5. Гомултаралган файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә, жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контролне гамәлгә ашырганда дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр, шулай ук гражданнар белән үзара эш итә.

2. Муниципаль контролнең максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль контролнең максатлары булып жир законнарын бозуларны кисәту, ачыклау һәм булдырмау, шулай ук Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территорииясендә жир асты байлыкларын рациональ, нәтиҗәле файдалануны һәм шартнамәчел йөкләмәләрне үтәүне контролъдә тоту тора.

2.2. Муниципаль контролнең тәп бурычлары булып жир законнарын үтәү, юридик, вазыифаи һәм физик затлар тарафыннан билгеләнгән таләпләрне (нормаларны, кагыйдәләрне, нормативларны) үтәү тора.

2.3. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Мәлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы муниципаль казна учреждениесе контролълек итә:

- 1) жир асты байлыкларыннан файдалану таләпләрен үтәү;
- 2) аренда шартнамәләрен үз вакытында төзу һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәвенә алу;
- 3) шартнамәләрдә билгеләнгән жир асты байлыкларын үзләштерү срокларын юридик һәм физик затлар тарафыннан үтәү;
- 4) жир асты байлыкларыннан максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалануның тәре буенча файдалану;
- 5) жир асты байлыкларыннан файдалану хокукун бирү тәртибенең үтәлешен тикшереп тора;
- 6) жир хокукун раслаучы документлардан башка, аларны үз белдеге белән куллануны юкка чыгара торган тәртипне үтәү;
- 7) жирләрне вакытында кайтару;
- 8) жирләрнең торышы турында дөрес белешмәләр бирү;
- 9) файдалы казылмалар ятмаларын (гомултаралган файдалы казылмаларны да кертеп) эшкәрткәннән соң, туфрак катламын бозып алып барыла торган тәзелеш, урман әзерләү, әзләү һәм башка эшләр тәмамлангеннан соң, жирләрне максатчан билгеләнеше буенча файдалану өчен яраклы хәлгә китерү, яисә аларны рекультивацияләү бурычларын үз вакытында үтәү. Шул исәптән, хужалык эчендәге һәм үз ихтыяжлары өчен башкарыла торган эшләр;

- 10) аренда түлөвен вакытында һәм дөрес түләү;
- 11) закон нигезендә жир кишәрлекләрендә билгеләнгән межалау, геодезия һәм башка маҳсус билгеләр булу һәм аларның сакланышы;
- 12) жир мәнәсәбәтләре өлкәсендә закон бозуларны бетерү һәм жир законнарын үтәү турында таләпләрнең үтәлеше;
- 13) жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча үзенә йөкләнгән бурычлар нигезендә башкалар.

2.4. Муниципаль контроль түбәндәге эзлеклелектә ғамәлгә ашырыла:

- 1) тикшерүләрне планлаштыру;
- 2) тикшерү үткәргә әзерлек;
- 3) тикшерү үткәру һәм аның нәтиҗәләрен рәсмиләштерү;
- 4) тикшерү барышында ачыкланган хокук бозу очракларына карата чаралар күрү;
- 5) жир законнарын бозуларны бетерүне контролъдә тоту.

3. Планлы тикшерүләр оештыру һәм үткәру тәртибе

3.1. Планлы тикшерүне үткәру предметы булып юридик зат, шәхси эшмәкәр һәм физик зат тарафыннан жир законнары нормаларын һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне үтәү тора.

3.2. Планлы тикшерүләр администрация тарафыннан эшләнгән автомобиль юлларының сакланышын тәэммин итү буенча планлы тикшерүләр үткәру планнары нигезендә өч елга бер тапкырдан да ешрак үткәрелми. Ел саен үткәрелә торган юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләрне тикшерү планына кертү өчен чикләүләр Россия Федерациясенең ғамәлдәге законнарында каралган. Планлы тикшерүләр Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана торган еллық планнар нигезендә үткәрелә.

3.3. Юридик затларны (аларның филиалларын, вәкиллекләрен, аерымланган структур бүлекчәләрне) һәм индивидуаль эшкуарларны планлы тикшерүләр үткәрунен еллык планнарында түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

- 1) юридик затларның (аларның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләрнен) исемнәре, эшчәнлеге планлы рәвештә тикшерелегә тиешле шәхси эшкуарларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре, юридик затларның (аларның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләрнен) урнашу урыннары яисә индивидуаль эшкуарларның фактта эшчәнлек алыш бару урыннары;
- 2) һәр планлы тикшерүне үткәрунен максаты һәм нигезе;
- 3) һәр планлы тикшерүне үткәру датасы һәм сроклары;
- 4) конкрет планлы тикшерүне ғамәлгә ашыручы дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы яисә муниципаль контроль органы исеме. Дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан планлы тикшерү уздырганда мондый тикшерүдә катнашучы барлык органнарның исемнәре бергә күрсәтелә. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган план буенча тикшерүләрнең еллық планы кызыксынган затларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән житкерелә.

3.4. Планлы тикшерүләр үткәру елына кадәрге елның 1 сентябренә кадәр «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ, дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контролльне ғамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль

закон нигезләмәләрен исәпкә алып, план тикшерүләрен үткәру буенча ел саен үткәрелә торган план проекты билгеләнгән тәртиптә шәһәр прокуратурасына жибәрә. Планлы тикшерүне еллык план тикшерүләрен уздыру планына керту өчен нигезләр «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән.

3.5. Планлы тикшерүне уздыру турында юридик затка, шәхси эшкуарга муниципаль контрольне үткәру башланганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча планлаштырылган тикшерүне уздыру турында заказлы почта аша жибәреп һәм (яисә) көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган һәм электрон почта адресы буенча юридик затның, шәхси эшмәкәрнең электрон почта адресы буенча жибәрелгән электрон документ әйләнеше ярдәмендә заказлы почта аша юллама жибәрү юлы белән хәбәр ителә.

3.6. Кече эшкуарлыкның бер субъектына карата план буенча күчмә тикшерүләр үткәрунен гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш;

1.1. Әлеге регламентның 22 пунктындағы 1 пунктчасында курсателгән тикшерү үткәргендә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) мәгълүмат алганда, тикшерү уздыру дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары), муниципаль контроль органы житәкчесе урынбасары) тарафыннан ведомствоара мәгълүмати бәйләнешне гамәлгә ашыру өчен кирәkle срокта, әмма ун эш көненнән дә артмайча туктатылырга мөмкин. Тикшерүне кабат туктатып тору рәхсәт ителми.

1.2. Тикшерү уздыруны туктатып тору срокы гамәлдә булган чорда дәүләт контроле (күзәтчелеге) органының, муниципаль контроль органының территориядә, биналарда, төзелмәләрдә, йортларда, кече эшкуарлык субъектының башка объектларында курсателгән тикшерү белән бәйле гамәлләре туктатыла.

2) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының күчмә планлы тикшерү үткәрүче дәлилләнгән тәкъдимнәре нигезендә катлаулы һәм (яки) озак вакытлы тикшеренүләр, сынаулар, махсус экспертизапар һәм тикшеренүләр уздыру зарурилыгы белән бәйле аерым очракларда күчмә планлы тикшерүне үткәру вакыты мондый орган житәкчесе тарафыннан егерме эш көненә, кече предприятиеләргә карата илле сәгатьтән дә артык түгел, микропредприятиеләргә карата унбиш сәгатькә кадәр озайтылырга мөмкин.

3) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 26.12.2008 ел, №294-ФЗ Федеरаль законның 11 һәм 12 статьяларында каралган һәркайсын, Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы юридик затка карата тикшерүләр үткәру вакыты юридик затның һәр филиалы, вәкилләге, аерым структур бүлекчәсе буенча аерым билгеләнә, шул ук вакытта тикшерүне үткәрунен гомуми вакыты алтмыш эш көненнән артмаска тиеш.

4. Планнан тыш тикшерүләрне оештыру һәм үткәру тәртибе

4.1. Планнан тыш тикшерү үткәру өчен нигез булып тора:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яисә) таләпләрне бозуларны бетерү турында элек бирелгән курсатмәне юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан үтәү срокы чыгу;

1.1) юридик затның, индивидуаль эшкуарның тиешле планнан тыш тикшерүен үткәру хокукый статус, махсус рәхсәт (лицензия), рәхсәт бирү, рәхсәт бирү (килешү) кагыйдәләре белән каралган булса, юридик затның, индивидуаль эшкуарның тиешле

планнан тыш тикшеруен үткөрү хокукий статус, махсус рөхсөт (лицензия) бирү, рөхсөт бирү (килешү) кагыйдәләре белән каралган булса, муниципаль контроль органына юридик заттан яисә индивидуаль эшкуардан юридик әһәмиятле гамәлләрне гамәлгә ашыру хокукина махсус рөхсөт (лицензия) алу турында гариза керү;

2) муниципаль контроль органының вазыйфаи затын юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралары нәтижәләрен анализлау нәтижәләре буенча мотивлаштырылган тапшыру, муниципаль контроль органнарына көргөн гражданнар, шул исәптән индивидуаль эшкуарлар, юридик затлар мөрәҗәгатьләрен һәм гаризаларын, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәге фактлар турында алдан карау яисә алдан тикшерү нәтижәләре буенча тапшыру:

а) гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнәтире мохиткә, Россия Федерациясе халықларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына көрө торган аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характеристикалык гадәттән тыш хәлләр куркынычы;

б) Россия Федерациясе халықларының мәдәни мирас объектларына, Россия Федерациясе Музей фонды составына көртелгән музей әйберләренә һәм музей тупланмаларына гражданнарның гоморенә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнәтире мохиткә зыян китечүү, Россия Федерациясе Архив фондының аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, милли китапханә фонды составына көрүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия документларга, шулай ук табигый һәм техноген характеристикалык гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүгә;

в) кулланучылар хокукларын бозу (кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыручы органга, хокуклары бозылган гражданнарга мөрәҗәгать иткән очракта, мөрәҗәгать итүче үзенең бозылган хокукларын яклауны (торгызуны) сорап юридик затка, шәхси эшкуарга мөрәҗәгать иткән очракта һәм мондый мөрәҗәгать карап тикшерелмәгән яисә мөрәҗәгать итүченең таләпләре канәгатьләндерелмәгән булса).

Мәжбүри таләпләрне бозган өчен мәжбүри таләпләрне, мәжбүри таләпләрне бозу турында житәрлек мәгълүматны бозган зат турында дөрес мәгълүмат булмаганда, муниципаль контроль органы тарафыннан көргөн мәгълүматка алдан тикшерү уздырылырга мөмкин. Алдан тикшерү үткөрү барышында өстәмә белешмәләр һәм материаллар (шул исәптән телдән) соратып алу буенча чаралар күрелә, мәгълүмат биргән затларда, дәүләт контроле (кузәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы карамагында булган юридик зат, шәхси эшмәкәрнең документларын карау үткөрелә, кирәк булганда, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән үзара бәйләнешсез һәм курсәтелгән затларга мәгълүмат бирү һәм муниципаль контроль органнары таләпләрен үтәү бурычларын йөкләмичә, контролълек чаралары үткөрелә. Алдан тикшерү кысаларында юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән алынган мәгълүматка карата аңлатмалар соратып алышырга мөмкин, ләкин мондый аңлатмаларны һәм башка документларны тапшыру мәжбүри түгел.

4.2. Дәүләт контроле (кузәтчелеге) органына, муниципаль контроль органына мөрәҗәгать иткән затны билгеләргә мөмкинлек бирми торган мөрәҗәгатьләр һәм гаризалар, шулай ук өлөгө регламентның 4 пунктындағы 2 пунктчасында курсәтелгән фактлар турында белешмәләр булмаган мөрәҗәгатьләр планнан тыш тикшерү уздыру өчен нигез була алмый. Мөрәҗәгатьтә яки гаризада бәян ителгән мәгълүмат өлөгө регламентның 4 пунктындағы 2 пунктчасы нигезендә планнан тыш тикшерү үткөрү өчен нигез булып торырга мөмкин булса, дәүләт контроле (кузәтчелеге) органының, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты мөрәҗәгать яисә гаризаның

авторлыгында нигезле шик булганда мәрәжәгать иткән затны билгеләү буенча тиешле чарапар күрергә тиеш. Мәрәжәгать итүче тарафыннан электрон документлар формасында жибәрелгән мәрәжәгательләр һәм гаризалар, мәрәжәгать итүче тарафыннан идентификациянең һәм аутентификациянең бердәм системасында мәжбүри авторизацияне күздә тоткан мәгълүмати-коммуникация технологияләрен кулланып, планнан тыш тикшерүне уздыру өчен нигез булырга мөмкин.

4.3. Юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне планнан тыш тикшерү әлеге административ регламентның 3.6 пунктында күрсәтелгән нигез буенча, мондый юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органы белән килештерелгәннән соң үткәрелергә мөмкин.

4.4. «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районнының мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ рәисе күрсәтмәсе имзаланган көнне кече яисә урта эшкуарлык субъектларына аны үткәрүне килештерү максатларында планнан тыш күчмә тикшерү үткәрү турында күрсәтмә имзаланган көнне муниципаль жир контроле органы яки, электрон имза белән имзаланган электрон документ тапшыру турында хәбәр итеп, заказлы почта юлламасы белән, кече яисә урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органына, планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турында гариза тапшыра. Бу гаризага Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районаны муниципаль берәмлекенең мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы рәисе күрсәтмәсенең күчермәсе һәм аны үткәрүгә нигез булган документлар теркәлә.

4.5. Планнан тыш тикшерү үткәрү турында юридик затка, шәхси эшкуарга муниципаль контроль органы тарафыннан, аны үткәрү башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгать алдан хәбәр итәлә.

5. Тикшерүне оештыру тәртибе

5.1. Тикшерү "Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районнының Мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы" МКУ рәисе күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә. Тикшерү бары тик вазыйфаи зат яки вазыйфаи затлар тарафыннан гына үткәрелергә мөмкин.

5.2. Күрсәтмә «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районаны Мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ вазыйфаи заты тарафыннан, тикшерү үткәрүче житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшмәкәргә, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка, бер үк вакытта хезмәт таныклыклары белән тапшырыла. Тикшерелергә тиешле затлар таләбе буенча тикшерүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар үз вәкаләтләрен раслаучы мәгълүмат бирергә тиеш.

5.3. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр «Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль законның 11, 12 статьяларында каралган тәртиптә документтар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү формасында үткәрелә.

5.4. Һәр тикшерүне үткәрү вакыты егерме эш көненнән дә артмаска тиеш.

6. Тикшерү нәтиҗәләрен рәсмиләштерү тәртибе

6.1. Тикшерү нәтиҗәләре буенча «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районаны муниципаль берәмлекенең мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ вазыйфаи заты тарафыннан ике нөхчәдә акт төзелә (тикшерү актының типлаштырылган формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә).

6.2. Тикшеру актына мәйданнарны үлчәу схемалары, фототаблицалар, кирәк булган очракта, жири кишәрлекен тикшеру акты, үткөрелгөн экспертизапар төзү, юридик зат хезмәткәрләренең, индивидуаль эшкуарларның һәм физик затларның аңлатмалары, муниципаль хокукый актларда билгеләнгөн мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозган өчен җаваплылык йөклөнә, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр һәм тикшеру нәтижәләренең бәйле башка документлар яисә аларның күчермәләре теркәлә.

6.3. Тикшеру акты ике нөсхәдә тәмамланғаннан соң турыдан-туры рәсмиләштерелә, аларның берсе күшымталарның күчермәләре белән житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка тикшеру акты белән танышудан баш тарту турында имза белән тапшырыла. Житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче затның тикшеру акты белән танышудан яки танышудан баш тартуыннан баш тарткан очракта, акт заказлы почта аша тапшыру турында уведомление белән заказлы почта аша жибәрелә, ул эштә саклана торган тикшеру акты нөсхәсенә теркәлә.

6.4. Тикшеру актын төзү өчен үткөрелгөн тикшерүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр, экспертизапар нәтижәләре буенча бәяләмәләр алырга кирәк булса, тикшеру акты контроль буенча чараптар тәмамланғаннан соң өч эш көненнән дә артмаган вакытка төзелә һәм житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә расписка астында тапшырыла яисә тапшыру турында белдерү көгазе белән заказлы почта аша жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшеру акты нөсхәсенә теркәлә.

6.5. Планнан тыш күчмә тикшеру үткөрү өчен аны прокуратура органы белән килештерү таләп ителгөн очракта, тикшеру актының күчермәсе тикшеру үткөрү турында карап кабул ителгөн прокуратура органына тикшеру акты төзелгөн көннән алып биш эш көне эчендә жибәрелә.

7. Тикшеру барышында ачыкланган хокук бозулар фактларына карата муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары тарафыннан күрелә торган чараптар

7.1. Юридик зат, индивидуаль эшкуар яисә физик зат тарафыннан хокук бозулар тикшерелгендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгөн мәжбүри таләпләр яисә таләпләр ачыкланган очракта, тикшеру уздырган вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргө тиеш:

- 1) тикшеру материалларын дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең Актаныш булегенә, ачыкланган бозуларга юл куйган затларны җаваплылыкка тарту буенча административ чараптар күрү өчен, жибәрергә;
- 2) ачыкланган житешсезлекләрне бетерүне контрольдә тоту буенча чараптар күрергә;
- 3) жири законнарын бозуны бетерү турында күрсәтмәдә билгеләнгөн срокта житешсезлекләрне бетерүне контрольдә тотарга.

8. Муниципаль контроль чарапларын үткөргөндә жири кишәрлекләре милекчеләренең, жирдән файдаланучыларның, жири хужаларының һәм арендаторларның, жири кишәрлекләренең хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы

8.1. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендалаучылар яки аларның законлы вәкилләре муниципаль жир контроле буенча чарапар үткәргәндә хокуклы:

1) тикшерү уздырганда турыдан-туры катнашу, тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирү;

2) әлеге административ регламентта һәм башка норматив хокукий актларда каралган тикшерү предметына карый торган мәгълүматны алырга;

3) тикшерү нәтижәләре белән танышырга һәм тикшерү актында тикшерү нәтижәләре белән танышу, алар белән килешмәү, шулай ук муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының аерым гамәлләре белән танышу турында күрсәтергә;

4) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә тикшерү үткәргәндә юридик затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә.

8.2. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендалаучылар бурычлы:

1) муниципаль жир контроле буенча чарапар үткәргәндә үз вәкаләтле вәкилләренең булуын тәэммин итәргә;

2) жир кишәрлекләренә хокуклар турында документларны, жирләрдән файдалану һәм саклау мәсьәләләрен жайга салучы проект-техник һәм башка материалларны тапшырырга;

3) күрсәтелгән чарапарны үтәгәндә муниципаль жир контроле чарапарын оештыруда һәм үткәрудә ярдәм итәргә.

8.3. Юридик затлар, аларның житәкчеләре, башка вазыйфаи затлары яисә юридик затларның вәкаләтле вәкилләре, индивидуаль эшкуарлар, аларның вәкаләтле вәкилләре, тикшерүләр үткәругә нигезсез рәвештә комачаулыг торган, тикшерүләр уздырудан читләшкән һәм (яисә) билгеләнгән срокта дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары күрсәтмәләрен үтәмәгән, ачыкланган хокук бозуларны яисә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозуларны бетерү турында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары күрсәтмәләрен үтәмәгән физик затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

9. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруучы вазыйфаи затларның хокуклары һәм бурычлары

9.1. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру буенча йөкләнгән бурычларны үтәү өчен үз компетенциясе чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруучы вазыйфаи зат хокуклы:

Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә, хезмәт таныклыгын күрсәткәндә контроль объектларына йөрергә һәм тикшерергә; тикшерү нәтижәләре буенча жир законнарының үтәлешен тикшерү актларын төзергә; эчке эшләр органнарына муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга totkarlyk ясаучы гамәлләрне булдырмауда яисә чикләүдә, шулай ук жирләрдән файдалануны бозуда гаепле гражданнар шәхесен ачыклауда ярдәм итәргә; Бердәм дәүләт реестрыннан физик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм юридик затлар турында мәгълүматны, мәлкәтне саклауның торышы турында белешмәләрне, шул исәптән муниципаль берәмлек территориясендә гамәлгә ашыру өчен кирәклө мәлкәтне таныклый торган документларны мәстәкыйль рәвештә соратып алырга;

прокуратура һәм эчке эшләр органнарына ачыкланган хокук бозуларны бетерү һәм гаепле затларны жаваплылыкка тарту чарапарын құру турындагы мәсьәләләрне хәл итү өчен мәрәжәгать итәргә; контроль функцияләрне гамәлгә ашыруча башкарма хакимият органнарына гаепле затларны административ жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен гамәлдәге законнарны бозу турындагы материалларны жибәрергә; Федераль салым хәзмәте инспекциясенә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәkle теләсә нинди белешмәләр соратып алырга; Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, башкарма комитет структурасына керуче органнардан, барлық милек рәвешләрендәге оешмалардан белешмәләрне һәм үз функцияләрен башкару өчен кирәkle башка документларны соратып алырга; жир кишәрлекләренең торышы, алардан файдалану турында белешмәләр һәм материаллар, шул исәптән жиргә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәkle хокукны раслаучы документлар түләүсез алырга.

9.2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручи вазыйфаи зат тикшерү уздырганда бурычлы:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәту, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү;

2) Россия Федерациясе законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм муниципаль хокукый актларны, физик затларның, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

3) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең аны үткәру турындагы курсәтмәсе нигезендә аның билгеләнеше нигезендә тикшерү үткәрергә;

4) хәzmәt бурычларын үтәгәндә генә, хәzmәt таныклыкларын қурсәткәндә генә, «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы муниципаль берәмлегенең мәлкәт һәм жир мәnәсәбәтләре палатасы» МКУ рәисе қурсәтмәсeneң күчермәләрен һәм әлеге административ регламентта каралган очракларда гына, тикшерү уздыруны килештерү турындагы документның күчермәләрен тикшерү уздырырга;

5) житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашуға һәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

6) житәкчегә, бүтән вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашучы тикшерү предметына караган мәгълүматны һәм документларны бирергә;

7) житәкчене, башка вазыйфаи затны яки юридик затның вәкаләтле вәкилен, индивидуаль эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтижәләре белән таныштыру.

9.3. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары хокуксыз:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә, әгәр мондый таләпләр муниципаль контроль органы вәкаләтләренә керми икән, әлеге вазыйфаи затлар исеменнән гамәлдә була торган мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;

1.1) СССР һәм РСФСР башкарма хакимияте органнарының норматив хокукый актларында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен, шулай ук аларны куллану мәжбүрилеге Россия Федерациясе законнарында каралмаган норматив документлар таләпләрен үтәүне тикшерү;

1.2) Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә басылып чыкмаган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнен үтәлешен тикшерергә;

2) дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контролне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау буенча 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешенең 2 пункттасында каралган нигез буенча мондый тикшерүне уздыру очракларыннан тыш, аның житәкчесе, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, планлы яисә планнан тыш күчмә тикшерүне гамәлгә ашырырга, шулай ук жир кишәрлекләре милекчеләренә, җирдән файдаланучыларга, жир биләүчеләренә һәм жир кишәрлекләрен арендалаучыларга тиешенчә хәбәр иту очракларында жир законнары таләпләрен үтәүне тикшерү;

3) тикшерү объектлары булып тормаса яки тикшерү предметына карамаса, документлар, мәгълүмат, продукция үрнәкләрен, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлеге объектларын тикшерү пробаларын бируге, шулай ук мондый документларның оригиналларын алуны таләп итәргә;

4) күрсәтелгән үрнәкләрне сайлап алу турында беркетмәләрне рәсмиләштермичә, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү мохите объектларын тикшерү үрнәкләрен, тикшерү пробаларын, билгеләнгән формада һәм милли стандартлар билгеләгән нормадан артыграк санда пробаларны алу турында беркетмәләрне, тикшеренү үрнәкләрен, сынаулар һәм методларын, үлчәмнәрне, техник регламентларны яисә алар үз көчләренә кергән көнгә кадәр гамәлдә булган башка норматив техник документлар һәм тикшеренүләр, сынаулар, үлчәүләр ысууллары белән сайлап алу кагыйдәләре һәм ысууллары белән билгеләнгән формада һәм күләмнән артыграк санда сайлап алырга;

5) тикшерү үткәру нәтиҗәсендә алынган мәгълүматны һәм, Россия Федерациисе законнарында каралган очраклардан тыш, дәүләт, коммерция, хезмәт, закон белән саклана торган башка серне тәшкил иткән мәгълүматны таратырга;

6) тикшерүне уздыруның билгеләнгән срокларыннан арттыру;

7) юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә аларны тикшереп тору чарапары хисабына үткәру турында күрсәтмәләр яки тәкъдимнәр бируге гамәлгә ашыру;

8) юридик заттан, индивидуаль эшкуардан документларны һәм (яисә) мәгълүматны, башка дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары карамагында булган яисә Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән исемлеккә кертелгән дәүләт органнарына яисә җирле үзидарә органнарына караган оешмалар карамагында булган рәхсәт документларын дә кертеп, тапшыруны таләп итәргә;

9) юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән тикшерү үткәрелгән датага кадәр документлар, мәгълүмат бируге таләп итәргә. Муниципаль контроль органы тикшерү үткәру турында күрсәтмә яисә боерык кабул ителгәннән соң ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында кирәклө документларны һәм (яисә) мәгълүматны соратып алырга хокуклы.

10. Тикшерү уздырганда вазыйфаи затларның җаваплылығы

10.1. «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районның мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУның вазыйфаи затлары тиешенчә функцияләрне, хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәгән, хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очракта тикшерү үткәргендә Россия Федерациисе законнары нигезендә җаваплы булалар.

10.2. Россия Федерациисе законнарын бозуда гаепле булган вазыйфаи затларга карата күрелгән чарапар турында мондый чарапар кабул ителгән көннән алып

ун көн эчендә «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ юридик затка, шәхси эшкуарга, физик затка, аларның хокуклары һәм (яисә) законлы мәнфәгатьләре бозылган юридик затка язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

11. Вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирү

11.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасының яисә аның вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

12. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларның каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирүнен судка кадәр (судтан тыш) тәртибе

12.1. Мөрәҗәгать итүчеләр вазыйфаи затларның судка кадәр (судтан тыш) тәртиптә каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә хокуклы.

12.2. Мөрәҗәгать итүченең вазыйфаи затларның каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү турында көргөн мөрәҗәгатенә судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигез булып тора.

12.3. Шикаять бирү тәртибенә карата таләпләр:

шикаять кәгазьдә, электрон формада район Башкарма комитетына яисә шәхси кабул итү барышында телдән тапшырыла; Башкарма комитет тарафыннан кабул ителгән каарларга шикаять район Башкарма комитеты житәкчесенә тапшырыла; палата рәисенең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять район Башкарма комитеты житәкчесе, район Башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына бирелә; милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять палата рәисенә тапшырыла; милек һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы муниципаль казна учреждениесенең вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять палата рәисенә тапшырыла; шикаять почта аша, күпфункцияле үзәк аша, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтыннан, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталыннан яисә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) региональ порталыннан файдаланып, шулай ук мөрәҗәгать итүченең шәхси кабул итүендә кабул итепергә мөмкин.

12.4. Язма шикаять үз эченә алырга тиеш:

муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы орган исеме; вазыйфаи затның вазыйфасы, фамилиясе, исеме, атасының исеме, аның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирелә торган каарларның гамәлләренә (гамәл кылмавына); шикаять бирүче мөрәҗәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының (атамасы), аның яшәү урыны (урнашу урыны), почта адресы һәм (яки) жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресы; шикаять белдерелә торган каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) турында белешмәләр); мөрәҗәгать итүче каар, гамәл белән килешмәгән дәлилләр(гамәл кылмау); мөрәҗәгать итүченең яисә аның вәкиленең имзасы (мөһер - булганда) һәм датасы.

Мөрәҗәгать итүче тарафыннан аның шикаятьтә бәян ителгән дәлилләрен раслаучы документлар яки аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин. Бу очракта шикаятьтә аңа теркәп бирелә торган документлар исемлеге китерелә.

12.5. Мөрәҗәгать итүче шикаятьне нигезләү һәм карау өчен кирәклे мәгълүматны һәм документларны алуга хокуклы.

12.6. Мөрәжәгать итүченең шикаяте керү қөнендә теркәлә һәм аны Башкарма комитеттә теркәгәннән соң 15 көн эчендә карала.

12.7. Телдән шикаятынен әчтәлеге мөрәжәгать итүченең шәхси кабул иту карточкасына көртелә. Әгәр телдән шикаятын бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык булып торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, шикаятын җавап, мөрәжәгать итүченең ризалығы белән мөрәжәгать итүчене шәхсән кабул иту барышында телдән бирелергә мөмкин. Калган очракларда шикаятын куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

12.8. Шикаятыне карау нәтижәләре буенча мөрәжәгать итүченең таләпләрен канәгатындерү яки таләпләрне канәгатындерүдән баш тарту турында карап кабул ителә, бу хакта карап кабул ителгән көннән соң килгән көннән дә соңга калмыйча мөрәжәгать итүчегә шикаятыне карау нәтижәләре турында (шикаятын мөрәжәгать итүче тарафыннан күрсәтелгән ысул белән, почта яки электрон почта аша) дәлилләнгән җавап жибәрелә.

12.9. Әгәр язма формадагы шикаяты тексты уқылышка бирелмәсә, шикаятын җавап бирелми, һәм ул дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта шикаятыне теркәгән көннән алып биш көн эчендә шикаятын җибәргән мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә, әгәр аның фамилиясе (исеме) һәм почта адресы яисә электрон почта адресы уқылышка бирелсә.

Шикаяты текстында әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә янаулар булса, вазыйфаи зат шикаятыне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм шикаятын җибәргән мөрәжәгать итүчегә хокуктан явызларча файдалану мөмкинлеге турында хәбәр итәргә хокуклы.

Шикаяты текстында суд карапына шикаяты бирү турындагы мәсьәлә куелса, шикаяты мөрәжәгать итүчегә әлеге суд карапына шикаяты бирү тәртибен аңлатып, аны теркәгән көннән жиде көн эчендә кире кайтарыла.

Әгәр шикаяты текстында элегрәк җибәрелгән шикаятында бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчегә асылы буенча язма рәвештә күп тапкырлар җаваплар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта шикаятын яңа дәлилләр яисә хәлләр, шикаяты юлланган башкарма комитетның вазыйфаи заты әлеге мәсьәлә буенча мөрәжәгать итүче белән язышуны туктату турында карап кабул итәргә хокуклы, күрсәтелгән шикаяты һәм элегрәк җибәрелгән шикаятын бер үк вазыйфаи затка юлланган булса. Бу карап турында шикаятын җибәргән мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

Әгәр язма шикаятын мөрәжәгать итүченең фамилиясе (исеме), почта адресы (урнашу урыны), җавап җибәрелергә тиешле электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, шикаятын җавап бирелми. Әгәр шикаяты текстында жинаятын каршы қылышына торган яисә қылышына торган жинаятын әзерләнүче, шулай ук аның башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булса, шикаятын аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрелергә тиеш.